

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

'Αφιερώνεται στο δοξασμένο Βορειοηπειρωτικό έπος του 1940-41

Μήνυμα του Στρατηγού ΘΡΑΣ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ
'Επιτίμου 'Αρχηγού Γ.Ε.Σ. τέως Πρέσβευς

Στην επέτειο της ενάρξεως της πλειάδος των «Όχι» και του ολοκαυτώματος της 'Ελλάδος στον κοινό Συμμαχικό αγώνα υπέρ των ιδεωδών της 'Ελευθερίας η οποία από Χιλιετηρίδων υπήρξε η Θεότης των 'Ελλήνων δια των συνημάτων: «Είς οίανδρος άριστος άμυνσθαι περί πάτρις» και «Πατρός τε και Μητρός και των άλλων προγόνων τιμώτερον και άγιώτερον έστιν η Πατρίς» το πνεύμα και η ψυχή όλων των παλαιών πολεμιστών και πιστεύω και όλων των ελλήνων, στρέφονται προς την αίματοσμένην υπόδουλον Βορείον 'Ηπειρον, και την ήμισυπόδουλον και έξ ίσου αίματοδομένην Κύπρον κομμάτια της ανέκαθεν αίματοδομένης 'Ελλάδας.

Ευχόμεθα διά την στενάχουσαν Βόρειον 'Ηπειρον να δοθή η αuctorioμία την όποιαν έπρότεινε ο συνετός και πραγματικός πολιτικο-στρατηγός Σοφ. Βενιζέλος

Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΗΡΩΣ στρατηγός ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΘΡΑΣ. νικητής - όλων των εθνικών αγώνων. 'Ηρωστής μάχης του Κούτσι που έδν λίγο έδωρθε να κατελάμβανε τον ΑΥΛΩΝΑ.

Του ΔΗΜ. Α. ΨΥΧΟΥΛΑ

'Ως διοικητής του ήρωικού Σύνταγματος Εύζωνων 3)40 'Αρτης από 27 'Οκτωβρίου 1940 μέχρι 10 Μαρτίου 1941 ο θρυλικός Τσακαλώτος, άφου έκράτησε στών Καλαμά με έλαχίστας δυνάμεις τους πελταγητές εισβολείς άντεπετέθη και εισηγήθη Πρωτός εις τας 'Αγίας χώμας της Βορείου 'Ηπείρου μας εισδύσας θαύματα εις την κοιλάδα του ΣΟΥΣΙΤΣΑ θα έφθανε δε στην ΑΥΛΩΝΑ εζήτησε μόνον όλην την ενίσχυση δέν του έδωθη.

Ο Μουσολίνι έκαμαν μνείαν άπορών πώς οι 'Ελληνες δέν έξεμεταλλεύθηκαν την έπιτυχίαν των εις την κοιλάδα του ΣΟΥΣΙΤΣΑ η οποία οδηγούσε εις τας νύκτας των 'Ιταλών. Ο 'Αρχιστρατήγος Παπάγος εις Δ)γήν του άναφέρει ότι μόνον το 3) 40 Εύζωνων ξεπελήρωσε τας όδηγίας του και έπέτυχε του όρεσθέντος σκοπού και ούδέν άλλω.

Λόγω της έπιτυχίας ταύτης έθεώρησε το Σύνταγμα 3)40 ως πρωτεύον και έπρότεινε την μεγαλύτεραν τιμήν του ύψιστου τότε επί Βασιλείας δια Β. Δ)τος έδέχθη ο Βασιλεύς Παύλος να όρισθή ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΔΟΙΚΗΤΗΣ του ΣΥΝ)ΤΟΣ.

Εις την νικηφόρον πορείαν άπό των συνόρων τά όποια διήλθε πρώτον, διεξήγαγε έντός του έδάφους της Βορείου 'Ηπείρου μας, μόνος και έγκαταλείμμενος την 'Ιστορικήν Μάχην του αύχένου ΚΟΥΤΣΙ. Δεξιός και άριστερά δυσπρόσιτα θούνα ίδου τί γράφει ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΛΕΞ. ΕΠΙΔΙΔΩΣ ΥΠΑΡΧ. ΓΕΝ. ΕΠΙΤ. ΣΤΡΑΤΟΥ

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ
ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΟΥΜΕ:

ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ...

'Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,
'Από το φύλλο της «Θεσπρωτικής» (6.10.79) πληροφορούμαι σήμερα, ότι καταρτίζεται νομοσχέδιο προς ψήφισιν όν την Βουλή των 'Ελλήνων (1) περί άποχαρκτηρισμού της 'Αλβανίας σάν έχθρικού κράτους.

Παρακαλώ να γνωρίσετε, μέσω του «Βορ)κού 'Ελληνοισμου», στούς συμπατριώτες άν η είδηση άληθεύει και ποιά ένδεχομένης θα είναι οι έπιπτώσεις του νομοσχεδίου επί του έθνικού Βορ)κού θέματος.

Πρόκειται γιά θέμα που πρέπει να έρωτηθή και να λάβει συγκεκριμένη θέση η Βορ)κή ήγεσία.

Με έκτιμηση
Γιώργος Δημογιάννης
Πάτρα 11)10)79

Δημοσιεύουμε το γράμμα του άγαπητού συμπατριώτη και συνεργάτη κ. Γ. Δημογιάννη και πληροφορούμε τους συμπατριώτες μας ότι η ήγεσία του Βορ)κού Κόσμου διάθεσε με κατόπληξη το περίεργο δημοσίευμα της ΝΕΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ της 30)9)79.

'Η μόνη σύσταση επί του παρόντος γιά τους συμπατριώτες μας, είναι:

ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ...

εις την ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ:

Το 3)40 Σύντ. Εύζωνών ήρχισε την 14 Δεκεμβρίου 1940 έπιτιθέμενον κατά του έχθρου που κατείχε το ΜΑΛΙΤΖΟΡΕΤ την κορυφήν του 'Ορους ΜΑΛΙ - ΠΑΠΑΘΙΑ και τά δυτικά τούτου άντερίσματα ΜΑΛΙ - ΙΤΕΡΑΣ.

Παρά την γενναίαν προσπάθειαν του Τάγματος Μυλολάκη δέν κατάρθωσε να προχωρήση αξιόλογα γιαντί η αντίστασις του 'Εχθρού ήτο ισχυροτάτη. Οι 'Ιταλοί όχυρωμένοι έντός όριγμάτων εις τις κορυφές προφυλαγμένον άπό το χιόνι και το 'Ελληνικόν Πυροβολικόν σχεδόν πολεμούσαν έκ του ασφαλούς. 'Επανειλημμένες προσπάθειες των 'Ελλήνων άπεκρούσθηκαν. Το κρούς έδυνάμωνε τά κρούσπαγήματα έθέρizan σε μεγάλους αριθμούς έλειπαν και τρόφιμα και κοινά, δ) της του Σύνταγματος άπεισθή ότι η τοποθεσία ήτο άδίαβάστα.

Το σύνταγμα στην έπίθεσιν 17 Δεκεμβρίου 1940 ήτο μόνον και άδοθήντον το μόνον άποτέλεσμα ήτο να εκδηλωθούν οι έχθρικές άντιστάσεις. 'Επιπροσθέτως δέν διεθέθε έπαρκή πυρομαχικά ούτε ψαλίδις κοπής συμπλοπλεγματών.

'Η κατάστασις ήτο κρίσιμη το σύνταγμα εύρισκόμενον εις μίαν στενωπόν έβάλετο πανταχόθεν η θέσις του έχειροτέρους. Οι άνδρες άρχισαν να διαρρήξουν οι θαυμοφόροι δέν μπορούσαν να έπιβληθούν οι ευνόλητοι ειχαν γίνη σχεδόν δυό λόχοι.

Οι 'Ιταλοί ήσαν καλώς εφοδιασμένοι και το σύνταγμα του κρατούσε τον αύχένα ειχε και όπισθηήριζιν ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ και όλμων στών ΜΑΛΙ - ΤΖΟΡΕΤ και η άλλη 'Ιταλική μονάς έπίσης στο ΜΑΛΙ - ΙΤΕΡΑΣ.

Τότε ο Διοικητής έσκέφθηκε ότι άν έπιχωρησε και άλλη έπίθεσις θα άπετυγχανε οφθαλώς. Κατέληξε εις το συμπέρασμα του αιφνιδιασμού όργάνους την έπιχείρησιν με όλη την μυστικότητα με κάθε λεπτομέρεια, άν άπετυγχανε θα ειχε μοιραίες συνέπειες. Διέταξε προσεκτικήν άναγνώρισην και ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΝ ΕΦΟΔΟΝ με έπιλεκτά τμήματα στίς άποκρήμενες ύπώρειες τών όρειών δγκων ΜΑΛΙ - ΤΖΟΡΕΤ και ΜΑΛΙ ΙΤΕΡΑΣ.

Τότε ο Διοικητής έσκέφθηκε ότι άν έπιχωρησε και άλλη έπίθεσις θα άπετυγχανε οφθαλώς. Κατέληξε εις το συμπέρασμα του αιφνιδιασμού όργάνους την έπιχείρησιν με όλη την μυστικότητα με κάθε λεπτομέρεια, άν άπετυγχανε θα ειχε μοιραίες συνέπειες. Διέταξε προσεκτικήν άναγνώρισην και ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΝ ΕΦΟΔΟΝ με έπιλεκτά τμήματα στίς άποκρήμενες ύπώρειες τών όρειών δγκων ΜΑΛΙ - ΤΖΟΡΕΤ και ΜΑΛΙ ΙΤΕΡΑΣ.

Τότε ο Διοικητής έσκέφθηκε ότι άν έπιχωρησε και άλλη έπίθεσις θα άπετυγχανε οφθαλώς. Κατέληξε εις το συμπέρασμα του αιφνιδιασμού όργάνους την έπιχείρησιν με όλη την μυστικότητα με κάθε λεπτομέρεια, άν άπετυγχανε θα ειχε μοιραίες συνέπειες. Διέταξε προσεκτικήν άναγνώρισην και ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΝ ΕΦΟΔΟΝ με έπιλεκτά τμήματα στίς άποκρήμενες ύπώρειες τών όρειών δγκων ΜΑΛΙ - ΤΖΟΡΕΤ και ΜΑΛΙ ΙΤΕΡΑΣ.

Συνελήφθησαν 200 'Ιταλοί και ό άντισυνταγματάρχης Διοικητής του Σύνταγματος ΚΑΝΤΟ - ΝΤΟΜΕΝΤΙ, όστις έξεδήλωσε τον θαυμασμόν δια την σύλληψιν και την διεξαγωγήν της αλφεινιστικής έπιθέσεως. 'Εν συνεχεία άνεσυγκρότησε τις δυνάμεις του ο συνταγματάρχης ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ κατάρθωσε με ένα λόγο να περικυκλώση τους άμυνόμενους εις το ΜΑΛΙ ΙΤΕΡΑΣ που ήτο το 141 Τάγμα 'Ιταλών. Μετανοχίτων ειδικής συνδέσεως έπέτυχε δια κήρυκον να τους πείση να παραδοθούν διότι τους ειχε κυκλώσει τελείως η τετραήμερη μάχη έφερε αήμαλούς 31 'Αξιωματικούς και 2 ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΑΣ 950 όπλίτες και 200 νεκρούς και 50 τραυματίες δηλαδή σύνολον 'Ιταλικών άπολλών 1.300 ΕΠΙΛΕΚΤΩΝ ΜΕΛΑΝΟΧΙΤΩΝΩΝ. 'Ετσι τελείωσε η μάχη του Κούτσι που άποτελεί τον μεγαλύτερο τίτλο τιμής και δόξας γιά το 40ον Σύνταγμα Πεζικού (Εύζωνικό) αξία των 'Ελληνικών Παραδόσεων. 'Όσο δέν γιά τον Συναγματάρχη Θρασύδουλον ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΝ αυτός προσέθεσε ένα λαμπρό διάσημο της ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΟΥ ΙΑΣ και της προσωπικής του παλληκαρίας από τόσα άλλα.

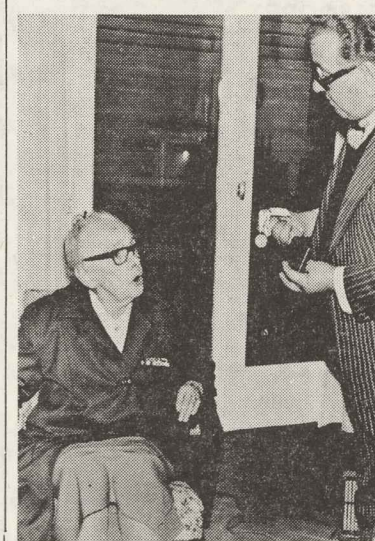
Μετά κατέλαβε τά χωριά ΚΑΛΑΡΑΤΙ και ΜΠΟΛΕΝΑ ένω οι παγετοί και οι χιονοθύελλες διαθιστούν τις κινήσεις πολύ δύσκολες σχεδόν άδύνατες.

'Ο δέ στρατηγός ΜΠΑΚΟΣ άναφέρει δια τον ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΝ ότι ως έπιτελάρχης του Β' Σωμάτων Στρατού μετά την κατάρρευσιν άντίστη ΕΠΙΜΟΝΩΣ εις την σιναΐαν ΑΝΑΚΩΧΗΣ. 'Όσον άφορά δέν τον ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΚΟΝ ΑΓΩΝΑ του 1914 εις την ΒΟΡΕΙΟΝ ΗΠΕΙΡΟΝ τά άδελφια του ΟΡΕΣΤΗΣ - ΚΙΜΩΝ και ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ έπιλέμψαν ως έθελοντές της ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ της ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ.

'Ο ίδιος ο στρατηγός Τσακαλώτος ως Διοικητής 2 Σωμάτων Στρατού Α και Β έζήτησε να του έπιτραπή να εισβάλη εις την Β. 'Ηπειρον το 1948 δέν έγινε διότι έφορήθη η ήγεσία γενικότεραν σύγκυρυσιν.

Μετά την συντηρήσει των συμμοριών Αύγ. 1949. Εισληγήθη εις τον Διοικητήν Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας Στρατηγόν Βεντούρην να εισέλθη εις Β. 'Ηπειρον και πάλιν δέν του έπιτράπη... Το 1944 μετά την νικηφόρον μάχην του Ρίμνι εις όρους Έγγραφε με την περιήρωσιν Ταξιαρχία σπλίδες δόξης εζήτησε να άποδιδασθή έκ 'Ιταλίας εις Βόρειον 'Ηπειρον και να ένοσθι κατόπιν μετά του Ζέρβα δέν άπελευθερώσιν της Βορείου 'Ηπείρου. 'Η κυβέρνησις όμως τον έχειράεστο δια την άμυνα των 'Αθηνών (Δεκέμβριον).

ΓΙΑΝΝΕΝΑ 1978

'Η Μάνα του Στρατιώτη 40-41 κ. Κ. Λύκα παρασημοφορείται από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών

«... 'Εκείνο πάντως το όποιον όφείλουν οι 'Ελληνικές Κυβερνήσεις να γνωρίζουν είναι ότι το Βορ)κόν θέμα ύφίσταται! Και εκείνο το όποιον άπαγορεύεται εις τον αιώνα είναι η άπάρνησις του 'Ιερού αίτηματος. 'Η διεκδίκησις δια την Β. 'Ηπειρον είναι ίερά και άπαράγραπτος».

Γ. Παπανδρέου
('Από τά Πρακτικά της Βουλής των 'Ελλήνων της 12.6.1960).

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (Λαογράφος και Ιστορικός συγγραφέας. Πρόεδρος της 'Ηπειρωτικής 'Εταιρίας).

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ το 1914 στη Στεγάπολη Λιούντζης 'Αργυροκάστρου της Β. 'Ηπείρου.

Παρακολούθησε νομικά στο Πανεπιστήμιο 'Αθηνών και ύπηρετησε, γιά τριάντα χρόνια, σάν οικονομικός και διοικητικός υπάλληλος στην Φιλοκαταδευτική 'Εταιρία. Συνεργάστηκε με τοπικές έφημερίδες της 'Ηπείρου, άνάμεσα στίς όποιες και η «Ελευθερία» του Χρ. Χριστοδασίλη. Δημοσίευσε έπίσης ποικίλη Φιλολογική εργασία του σε διάφορα περιοδικά και, κύρια, στην «'Ηπειρώτικη 'Εστία». Διετέλεσε συτάκτης του περιοδικού «Βόρειος 'Ηπειρος» από το 1935 ως το 37, σάν 26 τεύχη του όποιου βρίσκονται δημοσιευμένη ποικίλη εργασία του.

Είπαι μέλος στο Φιλολογικό Σύλλογο «Πορνασσός», στη Λαογραφική 'Εταιρία, στην 'Εταιρία των Φίλων του Λαού, στη Φιλοκαταδευτική 'Εταιρία και στην 'Ιστορική 'Εθνολογική 'Εταιρία.

Τριπλή είναι η πνευματική δραστηριότητα του κ. Μαρμόπουλου: Ιστορική έρευνα, λαογραφία και ήθογραφική διήγημα.

Οι Ιστορικές του μελέτες διακρίνονται γιά την διδολογραφική τεκμηρίωση και τά θετικά συμπεράσματα. Οι λαογραφικές του εργασίες έχουν άφηγηματική ζωντάνια, χρήσιμες άποψεις και πλούσιο υλικό. Τά ήθογραφικά του, τέλος, διηγήματα, χαρακτηρίζονται γιά την περιγραφική όμορφιά, την ηγαία έκφραση και την ιδιαιτέρη ζωντάνια της λαϊκής γλώσσας.

'Εξέδωσε σε αυτότελεις τόμους τά έργα: «'Ηπειρος — 'Εθνογραφικά — 'Ηθογραφικά — Λαογραφικά» (τόμ. Α' 1961, τόμ. Β' 1964), «Ο μύθος της 'Αλβανικής συμβολής εις την 'Ανεξαρτησίαν της 'Ελλάδας» (1963), «Χρ)στος Χριστοδασίλης, ο διηγηματογράφος, ο λαογράφος, ο πατριώτης» (1965), «'Η ξενιτεία και το δημοτικό τραγούδι» (1966), «'Η 'Αγγελική Χατζημυχήλη και η ήπειρωτική λαϊκή τέχνη» (1967), «Σχολεία και διδασκτρία του αλφεινιστού 'Ελληνοισμου» (1967), «Γεώργιος Καστριώτης (Σκεντερμπέης)» (1968), «'Ηπειρος και Λακωνία - 'Από τη Σπάρτη ες τας νύκτας του αὐτονομιστου 'Αγώνα 1914» (1968), «Τού τόπου μου και του καιρού μου» (1968), «Ο 'Απόστολος 'Αρσάκης και η Φιλοκαταδευτική 'Εταιρία» (1970) κ.ά.

Είπαι μέλος στο Φιλολογικό Σύλλογο «Πορνασσός», στη Λαογραφική 'Εταιρία, στην 'Εταιρία των Φίλων του Λαού, στη Φιλοκαταδευτική 'Εταιρία και στην 'Ιστορική 'Εθνολογική 'Εταιρία.

Τριπλή είναι η πνευματική δραστηριότητα του κ. Μαρμόπουλου: Ιστορική έρευνα, λαογραφία και ήθογραφική διήγημα.

ΤΟ ΤΑΜΑ

Του ΑΛΕΞ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ
Πρόεδρου 'Ηπειρωτικής 'Εταιρείας

Κουνάρισε, κανάκεψι κι' έθρεψε με το άσπεριμτο γάλα της όλα τά παιδιά της γειτονιάς. Μάνα καλή, μάνα μεγάλη, μάνα όχι μόνο των δικών της παιδιών, με όλων των παιδιών του χωριού.

Τη θύμωσαν οι παλαιότεροι άρσάκι, ξανθιά, ψηλά σάν κυπαρίσι που έβγαίνει και καθόταν στο σ ο φ α (πείρου) της αλφεινιστικής, άνοιγε τους τρισευλογημένους κόρφους της, πέταγε το θυτί της έξω και το σκέπαζε διακριτικά με την άκρη του κεντημένου γελέκου της και θήλαζε το τελευταίο της παιδί κι' έπειτα κι' άλλα, κι' άλλα όσα της φέρναν άλλες μαννάδες που δέν ειχαν την ευλογία των μαστών της και που η άνέχεια και η άδυναμία τους δέν τις βοηθούσε να θυζέσουν και να θρέψουν τά δικά τους παιδιά.

Μά ήταν κι' άλλος λόγος: Πίστευαν πως άντλώντας από το γάλα της τά μωρά θά 'παίριαν και κάτι από την άγγελική όμορφιά της.

Στά χρόνια μας ειχε δοράνει πολλή η Ντάντα Νέτη. Σπάνια έδγα-

Νέοι της Βορείου 'Ηπείρου με τις στολές τους.

νεκ τη θγάσαν δηλαδή οι δικοί της κρατώντας την από τις μασχάλες και την έβάζαν τις χειμωιάτικες μέρες πάνω στο σόφά της αιώλας νερς να καθήση στη λιακάδα. Και ήταν κάτι σάν συναγωγής της γειτονιάς, κάτι σάν έξοδος του έπιταγίου αυτά τά σεβαστά γεράματα καλωνάντα και γεμάτα μωμένη πολαιότητα καθώς έμάευσαν γύρω τους μικρούς και μεγάλους.

— Βγ κε η Ντάντα σήμερα! Έλεγε η μία της άλλης οι γειτόνισσες. Κι' έβγαναν κι' αυτές να τη δούν και να τη χαιρετίσουν με σεβασμό κι' άγάπη.

Σάν πόσο χρονών ήν η Νάντια; 'Αλλά οι άπλοίοι άνθρωποι το πολύλο καλού καιρού δέν μπορούσαν να προσδιορίσουν εύκολα πότε γεννηθήκαν.

'Όταν τους ρωτούσαν πότε γεννήθηκες, άπαντούσαν καπονομάζοντας τά μενάλια περιστατικά, που τά θυμώταν όλοι.

— Τών καιρού της ρ ι π η ς, που έγινε στο χωριό τους η τόν καιρό της Βλογιάς η τόν καιρό που φώνανε οι γάτες, όπως άπώνησε στον Τούρκο ν τ ι β α τ ά ρ η ο άφελής νεοούλεγκτος.

Και 'κείνος άπελπισμένος παρετήρησε:

'Α! Το Γενάρη. Βρήκαμε το μήνα. Να ίδουμε τώρα το χρόνο, πώς θά δέν δρούμε.

— Τόν κιανό που έπεσε η Κ ο λ α ν α.

'Ετσι της Ντάντας η γέννησι χα νόταν από δάθος του χρόνου και έπρεπε με γεγονότα Ιστορικά, που άπ' αυτά πολλά ειχε ο πολυπλοκός τόπος να συνδυασθή και να βρεθή. Γύρω στα έκατον είκοσι άκότα χρόνια ελώτεις ο ήλιος το λαμπρό της πρόσωπο και όπως, όταν οι άκτινες τον πέφτουν, κάνουν το στόχο τους να ξεχωρίζη έτσι τά μάτια της ειχαν περιχύν μ' ένα γενοντικό γλάνωσσι, που 'μοιαζε περιχύνμενη γισούρη μέσα στίς κόγχες τους.

'Όπως ειχε σιωθ το φως της έτσι και της άκοής ο θάλαμος ήταν από χρόνια άδειανός. Ψιλή, λιγνή, ένα έπιδελτικό αλφεινιστικό παλιός άρχοντιάς άντιστέκονταν στο χρόνο σάν πρέκτασι του παλιού περασμένου καιρού σάν κρίκος, που έδε-νε τά περασμένα με τά τωρινά.

'Από πού εισε ξεπέσει στή Στεγάπολη; Διότι δέν φορούσε του τά της φορεσιά, το κοδδο το φιλοκεντημένο, την ύφαντη ποδιά με τά πλουμιά του άργαλιού. Φορούσε μακρύ μαύρο φουστάνι με σούρα, άπας τών άρχαίο καιρό.

Οι γενοντότεροι θύμωσαν την περιπέτειά της, έτσι όπως έρχονταν η φανταχτερή διήγησις της από στόμα σε στόμα κι' άστρατοδόλας από το ήλμάφι του ήρωισμού. 'Ηταν καταγωγής από της Χειμάρρας τά μέρη, δέκα του όπλαρχηγού Καπετάν Γκιόκα Σανσά.

'Αλλά άς δούμε την Ιστορία της Ντάντας, όπως μας τη λέει ο Γιάννης Ρούτσος:

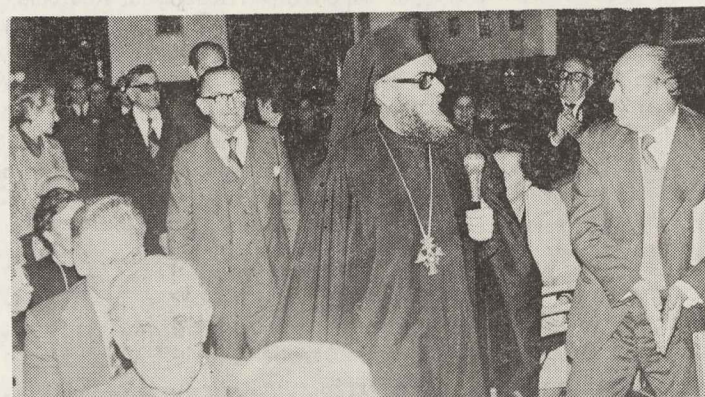
'Ανήμερα της Λαμπής έγινε το φοκτό μακελλείο της Χειμάρρας, την άνοιξη του 1798. 'Από θραδός οι κομπάνες καλούσαν τους χριτωμούς στην 'Ανάστασι. Μοσχορίζον οι διολέπτες κι οι άνθισμένοι πασπαλιές και τά φύλλα της έλιάς μικρά, στο άνοιχτό πράσινο και τά άσπρα - κίτρινα λουλούδια της έφταναν σάν χρυσόσκονη στο άπτελό άνοιξιότιμο άεράκι. 'Ηρεμη θραδού μεσογειακή λουσμένη στα μύρα του 'Ιονίου ως και η άντικρινή Κέρκυρα, τόσο κοντά - τόσο κοντά, που από την Κασσώπη ακούγονται τά κόρησι της Χειμάρρας. Τόσο κοντά - τόσο κοντά, που καπότε ο 'Αγιος Κόσμος μη έρίχοντας δάκα αν πάσι στην Κέρκυρα, έπλάσε τά ράσα του άπάνω στη θάλασσα, κάθισε άπάνω στο, σάν άγιος που ήταν, καί το σπείριον άεράκι τον έφερε σ' έλίγα λεπτά στην Κέρκυρα.

Ευτυχισμένη η Χειμάρρα, η Κιάφα του Γκαλού μέσ' την έναλλαγή της άγρίας και ήμερης φύσεως, με τά ένδικα χωριά της (Νίβιτσα, 'Αϊ Βασίλειο, Λούκοβο, Πικέρνι, Κηπαρό, Κούβεση Πύλινον, Χειμάρρα, Βούνο, Δρυμάδες Παλλάσσα), δόλωμπερη από τη δόξα της Ιστορίας της έτοιμαζόνταν να γιορτάση την 'Ανάστασι. 'Αντρες και γυναίκες στή σελίδα 6)

ΕΥΑΓ. ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ
'Υπουργός 'Εθνικής 'Αμύνης

Πρακτικά Βουλής 'Ελλήνων 2.10.78
«Τό Βορειοηπειρωτικό θέμα πέρα τά καθαυτό Ιστορικής πραγματικότητας, σάν εθνική υπόθεση, ύπάρχει και θα ύπάρχη άνεξάρτητα από τις άναπτυσσόμενες 'Ελληνοαλβανικές διακρατικές σχέσεις».

ΓΙΑΝΝΕΝΑ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1977

Προέρχονται στη γενομένη γιορτή του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών με συνεργασία του Ι.Β.Ε., ο Μητροπολίτης 'Ιωννίνων κ. Θεόκλητος, ο 'Υπουργός 'Εθν. 'Αμύνης κ. Εύάγγ. 'Αβέρωφ - Τσιτσάκης, ο τότε Νομάρχης κ. Ν. Χανός κλπ.

ΕΝΣΑΡΚΩΤΗΣ ΤΟΥ "ΟΧΙ",
ΑΜΥΝΑ ΜΕΧΡΙΣ ΕΣΧΑΤΩΝ
ΔΙΕΤΑΞΕ
Ο ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ
ΜΕΡΑΡΧΟΣ VIII ΜΕΡΑΡΧ. ΗΠΕΙΡΟΥ 1940 - 41

Του ΔΗΜ. ΑΘΑΝ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ

Ο μεγάλος Θεός της 'Ελλάδας έπέλεξε ως διοικητή της VIII Μεραρχίας τον σεμνόν ήρωα 'Υποστράτηγον Κατσιμήτρον Χαράλαμπον τον τον μειλίχιον και εύπροσώπου διοικητήν τον φωτισμένον ήγέτην ο όποιος εγνώριζε να φλογίζει τις κορβίδες των άγνων 'Ηπειρωτών και να τάς έμψυχώνει και να τις άσσελώνει και να δημιουργεί ήρωες.

Στοιχεία της VIII ήσαν το 15 Σύνταγμα 'Ιωννίνων, το 3)40 της 'Αρτας 5)24 της Πρέβεζης το 5)42 των Ρουμελιωτών και το 39 του Μεσολογγίου.

Σεμνός και αλύγιστος. 'Αποφασισμένος να δώση τον υπέρ των όλων άγωνα, εκδίει την προσηφική διαταγή της 23 Σεπτεμβρίου 1940 VIII Μεραρχία, 'Επιτελικόν Γραφ. III, 'Αρ. Πρωτ. άπορ. 6799 'Απερρορτος Διοταγή Μερική. 'Κατόπιν των άνωτέρω έχω να σας γνωμίω ότι ο άγών ήμάν θα είναι σκληρός, αλλά δέν να παρασχευασθώμεν ίνα τον δεχθώμεν ασχυρώς, έχοντες τή ν σ τ ε ρ ρ α ν π ε π ο ι θ η σ θ α ι ό τ ι τ ο ν έ π ι δ ρ ο μ ε α θ α τ ο ν ά π ο ρ ρ ί ψ ω μ ε ν η ν τ η ν έ μ ν ο ν π έ ρ α ν τ ο ν σ υ ν ο ρ ω ν καταδύκοντες άυτόν κατά πέδας εις το έδαφος του.

'Ενώ η Διαταγή του 'Επιτελείου όντως ειχε προηγηθή από τά περίφημα σχέδια IB της 4)1)39' IB της 1.9.39, και IB της 9)8)1940 ('Αριθμός 100699) (δηλαδή ένα μήνα πρό τς Διαταγής Κασιμητρου), κατέληξαν ως εξής «Βασική έντολη της Μεραρχίας Παραμένει άφ' ένος μεν η κάμψις του Θεάτρου Δυτικής Μακεδονίας άφ' έτέρου η άπώφεσις των προς Αιτολοακαγονίαν όδύσεων. Άπλοδή προσωρινώς να χάσουμε την 'Ηπειρο και την Μακεδονίαν. 'Ο Κασιμητρός έχων όργανώσει εις βάθος την τοποθεσίαν του Καλυσίου - Καλαμά με ένα δαιμόνιον και ακούραστον Μαυρογιάνν του Πυροβολικού και έχοντας στο πλεούν του πολλούς άρίστους και μεταξυ των άλλων κυρίως στο άριστέρον της παρατάξεως έναν άποφασιστικόν και με ήρωικό πνεύμα και στρατηγικό μυαλό Τσακαλώτον άνυποχώρητον άποφασισμένον να κρατήσει το Πνεύμα Κασιμητρου 'Αγών μέχρις έσχάτων».

'Εφερε ως άποτέλεσμα την ΝΙΚΗΝ ώστε η τοποθεσία του Καλαπίου - Καλαμά να γίνη ο τάφος των πολυπληθών έπιδρομένων. 'Η είνθη του Στρατηγού Κασιμητρου ύπάρ-

ξε μεγάλη άνελαβε προς το συμφέρον της πατρίδος ΤΕΡΑΣΤΙΑΣ ΕΥΘΥΝΗΣ έναντι τής Στρατιωτικής ήγεσίας και των διαταγών της να λάβη έκ ίδίας πρωτοβουλιών να δώσει μόνον την Μάχη επί τής όργα νομικής τοποθεσίας 'Ελαίας να άμυνθή σθεναρώς άνευ ιδέας ύποχωρήσεως. «ή τών ή πί τάς».

'Αλλά «Ο Μπαρμπορλαχάλοπος» όπως τον άποκαλούσαν με σεβασμό και άγάπη οι 'Ηπειρώται ήξερε από «μετερίζι» μπορούσαντιανόμενος Νικητής εις την Μικράν 'Ασίαν με τρία χρυσά άριστεία άνδρείας και πάλθος Παρασήμου. Ειχε λάβει μέρος εις τών άγώνων της Αϊνόνου Β. 'Ηπειρου του 1914 και τώρα γιά δεύτερη φορά ξεναπάταγε τά 'Αγία χώματα της πολυβασανισμένης μας Βορείου 'Ηπείρου ώστε να γράφει ο διεδής τύπος 4.11.40 η ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΣΑΙ-ΕΝΣ ΜΟΝΙΤΟΡ «το θέαμα - έγραφε - των όλίων 'Ελλήνων που συγκρατούν και άπαθούν τά στρατεύματα της μεγάλης Φασιστικής 'Ιταλίας έχει τόσην εξαιρετικήν σημασίαν ώστε δύναται να είπη κανείς άδίστακτα ότι έπάνω εις τά θούνα της 'Ηπείρου Κριτί τ η ν έ π ι τ υ χ η ό λ ο ν τ ο υ τ ο λ έ μ ο υ η δ ε Σ Α Ν Τ Α Ι Ν Ε Σ Π Ρ Ε Σ της 10) Νοεμβρίου 40

«'Η 'Ελλάς άνθίσταται έπιτυχώς έναγών των γκάγκτερων 'Η άνρκεως ύποταγής της μετουσιώται εις σταθμόν της Παγκόσμιου Ιστορίας χαρίς εις την γενναίότητα του 'Ελληνοισμου» 'Εθνομ».

Κεί όμως ο Μπαρμπορλαχάλοπος ειχε άνατρέψει τον ρόην της Ιστορίας του Βου Παγκοσμίου Πολέμου έτιμήςντας δυό χρόνια πριν την άντίστασιν μέχρι «του τελευταίου φωτισμού και του τελευταίου στρατιώτου» (Διαταγή Κασιμητρου).

«Και πάσαν οι καμμένη μεγάλη συμφορά όπως τραγούδησε ο 'Ελληνοισμος.

Πρίν αναλάβει την VIII Μεραρχία 8 χρόνια ήτο διοικητής του 15ου Σύνταγματος 'Ιωννίνων ειχε εκπαιδευσει πολλές σειρές νεοσυμμάχων και στρατηγικό μυαλό Τσακαλώτον άνυποχώρητον άποφασισμένον να κρατήσει το Πνεύμα Κασιμητρου 'Αγών μέχρις έσχάτων.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑ ΚΟΣΜΑ ΤΟΝ ΑΙΤΩΛΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Οι εκδηλώσεις περιελάμβαναν Βυζαντινή Ραψωδία με τίτλο «ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ» που μουσικοσυνθέτη Σωκράτη Βενάρδου. Ένα έργο αληθινά πρωτοποριακού Θρησκευτικού και Έθνικού περιεχομένου, σε μορφή λαϊκής όπερας με όρχηστρα, χορωδία, σκηνική δράση, σολίστ κ.ά.

Η επιτυχία του έργου ήταν καταπληκτική και η απήχηση που είχε στις πολλές χιλιάδες πιστών που κατέκλυσαν το Έθνικό Στάδιο ήταν ζωηρή κι ανεπανάληπτη.

Έξ' ίσου όμως ζοηρή απήχηση είχε και η προσφώνηση του Αγίου Ποιμενάρχου Φλωρίνης, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Αύγουστίνου.

Με τη χαρακτηριστική θρησκευτική και πατριωτική ευσοφιστία του αναφέρθηκε στη ζωή, στο έργο, στις αποστολικές πορείες και στο μαρτυρικό θάνατο του Αγίου Κοσμά.

Βαθύτα συγκινημένος ο Άγιος Δεσπότης ανέφερε ότι το Πανελλήνιο γιορτάζει τη μνήμη του Αγίου της Ηπείρου, του Άρχαγγέλου της Έλληνικής Έπανάστασης του 1821 και ειδικά γιανία της πατρίδας

μας ο πιστός Έλληνας Λαός θ' ανάψει το κερι της ευγνωμοσύνης και θα στείλει τις προσευχές του στον Άγιο, μόνο στον τάφο του Άγίου Κοσμά, που βρίσκεται στα μαρτυρικά Βορείου Ηπείρου, δεν θα μπορέσουν οι σκληροί άδελφοί μας ν' αποθώσουν ούτε ένα ταπεινό λουλούδι, γιατί είναι απαγορευμένη η Θρησκεία από το στυγνό καθεστώς του Χότζα.

Εξέφρασε όμως την πίστη του ότι, ο Θεός των Ελλήνων και του Άγίου Κοσμά, ο Θεός του Δικαίου θα στείλει μ' επιτυχία τους αγώνες των Βορειοηπειρωτών και θα λυτρώσει τη Βόρειο Ηπειρο, που είναι «αδελφός της σαρκόσ και οστούς εκ των οστών» της μητρός ΕΛΛΑΔΟΣ.

Την εκδήλωση, που εκτός από τις χιλιάδες πιστών του Νομού Φλωρίνης παρακολούθησαν και πιστοί από την Πτολεμαίδα, Καστοριά, Κοζάνη, Γρεβενά, Θεσσαλονίκη και Άθινα, τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Βορείου Ελλάδος κ. Ν. Μάρτης, ο Διοικητής του Α' Σ.Σ. ο Βουλευτής Φλωρίνης κ. Γ. Άνδρεόδης, ο Νομάρχης Φλωρίνης και όλοι οι άρχες του Νομού.

«**Η Β. Ήπειρος υπήρξε η Ελλάς της Ελλάδος, η πηγή του αρχηγόνου Έλληνικού πολιτισμού, ο φωτεινός φάρος του υποδούλου Έλληνισμού, η γενέτειρα των μεγαλύτερων ευεργετών του Έθνους, το κρησφύγετο της ακαταβλήτου ιδέας της Έλευθερίας, η εμπρακτος επί αιώνας εκδήλωσης της άρειμανίου φυλής.**»

Ο Άργυροκάστρο
Παντελεήμων

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΧΑΡΑΛ. ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)

να γίνουν η σιδερένια γροθιά που συνένιψε τους εισβολείς· οι τους μετέτρεψε σε φυγαλούς ήττημένους. Ο Διάδοχος Παύλος μετέβη εις τό μέσων, διά να συγχρηθεί τον Διοικητήν της σιδερένιας Μεραρχίας. Το άνατοστον Στρατ. Συμβούλιον εις την Γεν. Έκθεσίν του μετὰ των άλλων αναφέρει διά τον στρατηγόν Κατσίμητρον:

«Ελιχθείς, τέλος, μετ' ίσης επιτυχίας τόνον κατά των εξωτερικών επιδουλιών όσον και κατά των επλησυνμένων και αστόχων επιτελικών σχεδίων των ήμετέρων, κατόρθωσε να περισώσει την ήρωϊκήν και πολυτάλαντον ΗΠΕΙΡΟΝ από πρόωρον και άδικαιολόγητον παράδοσιν της εις τόν ήχρον γενόμενος ούτω

«ΑΞΙΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ»

Ο δέ Ιωάννης Μεταξάς την 21 Νοεμβρίου 1940, ειπε «το πρώτον δόρος του πολέμου έπαιε εις την VIII Μεραρχίαν της όποιος η σθενορά αντίστασις εκάλυψε την επιστράτευσιν και συγκέντρωσιν των Πολεμικών μας Δυνάμεων».

Εις την Βόρειον Ήπειρον μας η VIII Μεραρχία Άπληκτέρως από Χειράρι μέχρι Άργυροκάστρο - Λαζοράτι - Τεσπούνα - Κολώνια ύφριε δου Κουρδελίσ - Αχλίν Βερμίκου -

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΣΕ ΜΥΗΜΑΤΑ

Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες: Φλωρίνης κ.κ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΝ, Μεγάρων κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ, Καλαβρύτων κ.κ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΝ.

ΆΕσπόμενοι:

Νομάρχην Καστοριάς κ. ΚΑ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΝ, Καθηγητήν (Παν)μίου Ιωαννίνων κ. Μ. ΜΗΛΙΩΝΗΝ.

Παρακαλούμε όπως δεχθίτε την έκφραση της μεγάλης τιμής και των θερμών ευχαριστιών μας γιά τίς έν-θαρρυντικές πράξι την έσημεριόμας χωρίςπαύσεις εχέας σας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Άπό τό Ίδρυμα Βορειοηπειρωτικών Έρευνών Ιωαννίνων εκδόθηκε και κυκλοφόρησε τό 4ο στή έκδοσι δελτίο του με τίτλο «ΜΟΣΧΟΠΟΛΙΣ» του έκτεκτου Ήπειρώτη συγγραφέα κ. Σταύρου Γκατοπούλου.

Γιά τη μεγάλη προσφορά του Ι.Β.Ε. στη μέριμνά του να αξιοποιήσι με τό καλύτερο τρόπο τίς πλούσια Ιστορία της Ιδιαίτερης πατρίδας μας Βορείου Ήπείρου άξιζόν θετικά συγγραφήματα και έμπειρη ένίσχυση γιά την ολοκλήρωση του μεγάλου έργου του.

Σέ άλλες στήλες παραθέτουμε κριτική γιά τό δελτίο. Προγκονάτι - Μόλι Σπάτ - Λεκντούσι. Έπί δέ του ύψώματος ΚΟΥΡΒΕΛΕΣΙΟΥ εύλόγως δύναται νά

καυχήθι ότι έδειξε υπεράνθρωπα δείγματα Άνδρείας - Καρτερίας - οι άνδρες υπό τόν φωτισμένον ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΝ άφηγούντες τό πύρ του έχρον τους πάγους τά χιόνια τού ψύχους. Παρέμειναν ως ακλόνητοι βράχοι υπέρκοον παράδειγμα αυταπάρνήσεως και αυτoθυσίας. Άς είναι Αιώνια η μνήμη των: Άπόλειαι Μεραρχίας από Ιανουαρίου - Μαρτίου 1941

Νεκροί (Άς)κοί 6 Όπλίται 131 Τραυματίαι » 21 » 692 Παγόνιλικ » 8 » 1502 Σώλοο » 35 » 2351

Ο σεμνός στρατηγός όταν μετά πολλά χρόνια τόν συνήτησε εις την εκκλησίαν όπου τακτικάτα εκκλησιάζετο εις τόν Προφήτην Ήλιαν που έπτε όταν τόν εξέφρασε τόν θαυμασμόν μου διά τά κατορθώματα του.

«Παιδί μου τό καθήκον μου έκαμα όπως όλοι οι Έλληνες». Τί μετριοφροσύνη τί άπλότης ήρωας. Άς είναι αιώνια η μνήμη του. Και η Βόρειος Ήπειρος που δυο φορές άγωνίστηκε γιά την έλευθερία της και η Ήπειρος της όποιος διεφύλαξε την Έλευθερίαν της του όφείλουν να τού στήσουν εις τό Καλπάκι η καλύτερα στην Κακαδιά στα σύνορα τόν άνδιάντα του, στην άσση δέ πρέπει έπαιξεί να γραφή.

«ΕΛΛΗΝΟΣ ΠΡΟΜΑΧΟΥΝΤΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΑΙ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΥ ΣΙΔΗΡΟΦΡΑΚΤΩΝ ΕΙΣΒΟΛΕΩΝ ΕΣΤΟΡΕΣΑΝ ΔΥΝΑΜΙΝ»

Μετά τίμης ΔΗΜ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κα Εύφρ. Κυριαζή - Άθήνα Διαβίδομας την αίτησή σας και θα σας άπονητώσιν άν' εύθείας.

Κον Άθ. Κορινιώτην -Κατερίνη Θά έρευνήσουμε και θα σας ένημερώσουμε.

Κον Άγγ. Κήτα -Ιωάννινα Έκτός από τίς δημοσιεύσεις στην έφημερίδα θα άσχοληθί με τό θέμα και ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών.

κ.κ. Ε. Γκέλια και Σ. Πινόπουλο -Φλώρινα

Τό Ζήτημα θα πεθεί στο Δ.Σ. του Συλλόγου τό όποιο πιστεύουμε να ένδοσφερθεί κατά την παρακλήσή σας.

Κον Άθων. Μέρο -Χανιά Θά σας γράψουμε.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
ΓΑΜΩΝ - ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΕΩΝ
Τηλ. 736049
Κ. ΜΙΧΑΗΛ

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ 1940

Του ΓΙΑΓΚΟΥ ΓΕΩΡΓΑΣΙΑΝ

Κρύο, χιόνι και βροχή, του Έλληνα ταΐζουν τη δοξασμένη του ψυχή κι όλον τόν γαλβανίζουν, του δίνουν την Όλμπια, τη Θεική την άψη κι' άήτητο τόν κανόν, άπ' τού σταθμού την κόψη.

Στό Πάργαδετς, στη Σοπική, στο Δέλινο και πέρα, τέτοιον λεβέντες μάχονται, μέρα με την ήμέρα και σπιθαμή, πρὸς σπιθαμή, την Ήπειρο κερδίζουν. Τούτη τη γή που δίφαγε με αίμα την ποτίζουν.

Η μάχη μαίνεται παντού, τό σούρουπο πλησιάζει και μία σάλπιγγα ήχεί, έπίθεση, φωνάζει.

Όλον τόν όπλων οι κλαγγές, άμέσως δυναμώνουν κι έτσι οι έλπίδες στις ψυχές τών μαχητών φουντώνουν

Τό σούρουπο προχώρησε, σκοτεινιάσε ο τόπος. Στά πρόσωπα τών μαχητών, χαράχτηκε ο κόπος της μάχης όπου δόθηκε, της μάχης που τελειώνει. Μιά μάχη άδυσώπητη που τά κορμιά σκοτώνει.

Σ' αυτή τη μάχη, έφτασε παιδί ξαποσταμένο, τούτη τη δύσκολη στιγμή, παιδί όφρονεμένο, από πατέρα κι άδελφή, άπ' τη χαρά της μάνας, άπ' τό γλυκό τό άκουσμα, τούς ήχους μιάς κομπάνας.

Κι' είναι καμπάνα λευτεριάς, μ' όνειρεμα τρανής χαράς, σφικτές κόρη και μάνα, στ' άγγελάμα της σιγουριάς, Βορειοηπειρώτικη κορβιά στο Έλληνικό τό σώμα. Τά Έλληνικά όρνάνε τά δούνα και τό καμπισίο χόμα.

Άρπάζει ο νέος τό σπαθί και στην φωτιά πηδάει, χτυπά έδώ, χτυπά εκεί και τούς έχθρούς σκορπίζει. Τη νίκη άδράττει άπ' την κορφή και την σφιχταγκυκαλίζει κι άπάνω στη σημαία μας, τη νίκη τη θρονιάζει.

Δέ βλέπει ο νέος, στής χαράς τη ζάλη τη μεγάλη, πώς μύριοι έρχονται έχθροι άπέναντί του κι άλλοι, Την ώρα που τό στέφανο, η δόξα του περνούσε στη δοξασμένη κεφαλή, μία σφαίρα τόν χτυπούσε.

Κι άπόμεινε γλυκιά η χαράς στα χείλη χαραγμένη, Την ώρα που 'όγαινε η ψυχή του νιού, η δοξασμένη. Τόν πέρν' η δόξα στα φτερά, ψηλά τόν άνεβάζει και στους στρατούς που μάχονται με δύναμη φωνάζει:

Έσείς όπου μαχόσαστε, γιά λίγο σταματάτε, σκώστε' έδώ τό δλέμμα σας, ο' έμένανε κοιτάτε. Άπόψε ζευγαρώθηκε μ' αυτό τό παλληκάρι Έσείς, γιά ποιά μαχόσαστε, ποιά άλλη θα σας πάρει;

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΜΟΣΧΟΠΟΛΙΣ

Του κ. ΣΠ. ΜΕΣΗΜΕΡΗ

Κάθε δελτίο που άναφέρεται στην μαρτυρική αλτήρωτη Βόρειο Ήπειρο Ιδιαίτερα μας συγκινεί. Γιατί τό καθένα με τόν τρόπο του είναι όχι μόνο μία Ιστορική ή έπιστημονική έρευνα ή μία νοσταλγική ανάμνηση, αλλά είναι μαζί και μία έντονη διαμαρτυρία μια φωνή, που έρχεται από τό βάθος τών αιώνων της Έλληνικής Ιστορίας, και ζητά Δικαιοσύνη. Και η δικαιοσύνη είναι μία και μόνη, η Έλευθερία της Βορείου Ήπείρου!

Μέ τίς σκέψεις και τό αίσθημα αυτά διάβασμα τό άξιόλογο δελτίο του διδασκαλου κ. Σταύρου Ματθ. Γιατσόπουλου, στο όποιο με έντονες γραμμές παρουσιάζεται η Ιστορία της ξεκοσμένης Μοσχόπολης, αλλά και η τραγική της μοίρα. Η πόλη αυτή της Βορείου Ήπείρου είχε γνωρίσει μεγάλη οικονομική, κοινωνική και πνευματική ανάπτυξη κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Άριθμόσε περιπου έξι χιλιάδες κατοίκους. Ήταν μία λαμπερή οστία Έλληνοχριστιανικού πνεύματος και πολιτισμού. Τόση ήταν η φήμη και η ζωτικότητα της, ώστε την όνόμασαν «μικρό Παρίσι της Άνατολής» και «Άνθος τών Βαλκανίων».

Ο συγγραφέας μας παρουσιάζει στα διάφορα κεφάλαια του δελτίου του τα στοιχεία (θησκεία - παιδεία - διοίκηση - φιλανθρωπία - εκπαιδευτήρια κλπ.), τά όποια είχαν συντελέσει στην άμμή της.

Άνάμεσα στα σχολεία της άναφέρει την άνώτερη Σχολή την πεφιγμένη Νέα Ακαδημία της Μοσχόπολης.

Στη Μοσχόπολη ύπήρχε επίσης πλούσια βιβλιοθήκη, λαμπροί ναοί και τό μοναχικό στα Βαλκάνια τότε τυπογραφείο που ίδρύθηκε περίπου τό 1730. Ήταν τό δεύτερο τυπογραφείο που είχε ίδρυθεί στην ύπόδουλη Έλλάδα ύστερα από τό πρώτο, που είχε ίδρύσει στην Κωνσταντινούπολη ο Πατριάρχης Κύριλλος Λούκαρις τό 1628 και τό κατέστρεφαν οι Γενταίοι στό 1629. Έπίσης η Μοσχόπολις ήταν σπουδαίο έμπορικό κέντρο.

Κατόπιν ο συγγραφέας περιγράφει την καταστροφή της Μοσχόπολης με φρικτές σφαγές, λεηλασίες και έμμηροπούς τό 1769 άπό τούς Τουρκαλβανούς. Άφορημή της καταστροφής η συμμετοχή των τοίκων της πόλεως στό έπαναστατικό κίνημα τών άδελφών Όρλόφ, τό όποιο είχε ύποκινήσει η αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αικατερίνη η Μεγάλη.

Έρχεται κατόπι στην ολοκληρωτική καταστροφή της Μοσχόπολης την 16 Οκτωβρίου 1916 πάλι από τούς Τουρκαλβανούς. Ύπενυμνα γιά την Μοσχόπολις ήταν πατρίδα του μεγάλου Έθνικού ευεργέτη του Σίμωνα Σίνα, που έ-

δωσε τά χρήματα να άνοικοδομηθεί τό θαυμάσιο κτίριο της 'Ακαδημίας 'Αθηνών.

Γιά τη σημερινή κατάσταση της Μοσχόπολης ο συγγραφέας δεν μπορεί να μας πληροφορήσει, άφού τό καθεστώς τού Άλβανικού κράτους έχει άπαγορεύσει κάθε επικοινωνία μας με την άλτήρωτη Βόρειο Ήπειρο. Σήμερα στον αιώνα τού ΟΗΕ και τών άλλων διεθνών Όργανισμών γιά τά δικαιώματα του ανθρώπου περίπου μιά έκαστομέριο Έλληνες άδελφοί μας Βορειοηπειρώτες ούτε μία εύχετήρια κάρτα δεν έχουν δικαιώμα να στείλουν ή να λάβουν από την Έλλάδα.

Άκόμα τούς άπαγορεύει τό τυραννικό καθεστώς τού Έμβέρ Χότζα να χρησιμοποιούν τόν Έλληνικό τους όνομα. Η δουλεία τους σήμερα την έποχή τού διαστήματος είναι χειρότερη και από την έποχή της Τουρκοκρατίας. Γιατί και τότε ήταν άνοικτά τά Έλληνικά Σχολεία και έλειτουργούντο οι Χριστιανικές εκκλησίες. Σήμερα στο άθεϊστικό Άλβανικό κράτος οι εκκλησίες οι Χριστιανικές είναι άποθήκες και στάβλοι. Κλειστά τά Έλληνικά Σχολεία. Τό καθεστώς τού Έμβέρ Χότζα προσπαθεί να κόψει κάθε δεσμό τών Έλλήνων Βορειοηπειρωτών άδελφών μας με την Έλλάδα και τό Θεό.

Τό δελτίο «ΜΟΣΧΟΠΟΛΙΣ» τού κ. Σταύρου Ματθ. Γιατσόπουλου είναι τό τέταρτο, στη σειρά τών εκδόσεων τού Ίδρύματος Βορειοηπειρωτικών Έρευνών.

Τό έξαιρετικό αυτό Ίδρυμα έδρείει στα Ιωάννινα. Άπό τό 1975, που άρχισε την έθνική του δράση, έχει να παρουσιάσει σημαντικότερο έργο. Σκοπός του είναι να έρευνά και να συγκεντρώνει κάθε στοιχείο που δείχνει την Έλληνικότητα της Βορείου Ήπείρου. Ύπενυμνεί έτσι σε κάθε άνθρωπο την άνήκουστη δουδή τραγωδία της μαρτυρικής έκείνης περιούχης, που η άχαρκτηρίστη άδικία και άγνωσύνη τών Μεγάλων Δυνάμεων κρατά ακόμα στο ζοφερό σκοτάδι της σκλαβιάς.

Αυτούς τούς σκοπούς εξυπηρετεί και τό δελτίο «ΜΟΣΧΟΠΟΛΙΣ» που εκφράζει την Ιστορική αλήθεια αλλά και τόν άγνό έθνικό παλμό, που πλημμυρίζει την ψυχή τού συγγραφέα.

Γιά τούτο συγχαιρούμε και εύχαριστούμε θερμά τόν διδασκαλο κ. Σταύρο Ματθ. Γιατσόπουλο. Έπίσης συγχαιρούμε και τό Διοικητικό Συμβούλιο τού Ίδρύματος Βορειοηπειρωτικών Έρευνών, τό όποιο με έπικεφαλής τό δραστήριο Πρόεδρο κ. Ξενοφώντα Κωντόνη έπτελεί λαμπρό έθνικό έργο.

Αυτού τού έργου εύχόμαστε όλόψυχα να πραγματοποιηθούν όλοι οι ύψηλοί έθνικοί του στόχοι και σκοποί.

ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ...

ΠΟΤΕ ΕΡΗΜΗΝ ΤΩΝ ΒΟΡ)ΠΕΙΡΩΤΩΝ!...

Η Ιστορία τού Έλληνικού Έθνους και τού Λαού καθορίζει με ασφηνεία και άδιάσειστα άποδεικτικά στοιχεία την έμφανιση και άφειρία της Φυλής μας η όποια στην έτέρμονη πορεία της φωτίζεται από πράξεις συγκλονιστικές, από θυσίες που θρόνισαν τόν άνθρωπο δίπλα στο Θεό γιάτί προσφέρθηκαν γιά την ανθρώπινη άδιοπείρεια, την τιμή, την έλευθερία, στην άπερντοσύνη τού πλανήτη μας.

Η Ιστορία μας είναι παγκόσμια σεβάση και άποτελεί γιά πολλές χώρες και πολιτισμένους Λαούς τόν φάρο που μέχρι σήμερα φωτίζει τη δική τους πορεία στο χρόνο.

Μέσα ο' αυτά τά συγκερμένα πλαίσια της Ιστορίας μας περιγράφεται ο γεωγραφικός χώρος, η πληθυσμιακή κοινωνική δομή της ένότητας τών Έλλήνων και η συνεχής παρουσία, δράση και άγώνας τους γιά τη διατήρησή τους είτε σαν έλευθερού έδδρους που άνήκει στην Έλλάδα και στους Έλληνες είτε σαν Λαού που ξεπέρασε όλες τις τραγικές του δοκιμασίες και γιγαντώθηκε από την έμφυτη ψυχική του προετοιμασία γιά θυσία πρὸς χάριν τού πιο εύγενικού και πολύτιμου ανθρώπινου δικαιώματος, τού δικαιώματος της έλευθερίας του.

Και είναι κάτι τό συγκλονιστικό, κάτι που άνεβάζει τόν άνθρωπο στη μεγαλειώδη μορφή τού ήμίθεου όταν γιά την έλευθερία του γκρεμίζει αυτοκρατορίες, πυρπολεί στόλους ύποτάσσει με τη δύναμη τού δικαίου τούς Ισχυρούς δυνάστες και κατ'επιταγή τούς τυράνους που η τραγική του μοίρα θέλησε να τούς ύφισταται 4 ολόκληρους αιώνας με χρις ότου έλαμψε τό γλυκοχόρομα τού Έθνικού Σερχωμού τό 1821.

Τό πολύτιμο άγαθό της έπανάκτησεως της λευτεριάς τους οι Έλληνες και της δημοκρατίας και πάλι της Έλληνικής πατρίδας τους εκεί όπου Έλληνες βρίσκονταν σαν κληρονόμοι τών έπιτάγων της Ιστορίας τους, τό πλήρωσαν άκριβά με άμέτρητες θυσίες και αίμα τών παιδιών, τών γυναικών, τών γερόντων, τών πασών και δεσποτών, τών πλούσιων, φτωχών, γραμματισζόμενων και άσημων ανθρώπων τού ήμίθεου γιά να θεμελιωθεί και πάλι η Έλλάδα. Η Έλλάδα με τούς θρύλους, τη λεβεντιά, τόν πολιτισμό, τό φως, την αλήθεια, και πρὸ πάντων η Έλλάδα η πατρίδα και παρηγοριά τών Λαών που έψαχναν και άκόμα ψάχνουν να βρουν τό δρόμο τους.

Ο άγώνας τών Έλλήνων που άρχισε τό 1821 γιά ένα συγκερμένο σκοπό δέν τελείωσε. Τούτο τό πιστοποιεί η ίδια η Ιστορία μας που σημεϊώνει άκόμη μία Ιστορική ήμερομηνία άποδεικνύοντας έτσι ότι έλευθερωτικές άγώνες τών Λαών δέν προορίζονται με χρονοδιαγράμματα ούτε με μεταβιακές σκονιμότητες. Τό 1913, 92 δηλαδή χρόνια μετά τό 1821, τά στρατευμένα έλληνοπούλα κάτω από την ήγεσία φωτισμένων πολιτικών και στρατιωτικών ήγετών άπελευθέρωσαν τό Γιάννενα, την Ήπειρο, που ήταν έ-

Κοινωνικά

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Την Κυριακή 14 Οκτωβρίου 1979 στις 12.15 στην εκκλησία της Μεταμορφώσεως τού Σωτήρος (Κεφαλάρι Κηφισιάς) έγινε η βάπτισή της κόρης τού κ. Αντώνη και Έλένης Φούσα. Άνάδοχος ήταν η κ. Άσπασία Λεμού.

Ευχόμαστε να ζήσει με υγεία και εύτυχία.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών εύχαριστεί τούς έκλεκτους συμπατριώτες κ.κ. Έλευθ. Γιοκρούση και Μιχάηλ Ντόντιν γιά τίς, ύπέρ των άκοπών του, εισφορές τους.

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Προσέφερέσαν ύπέρ των άκοπών τού Συλλόγου Βορειοηπειρωτών και εις μνήμη τού Μιχ. Λέζου, τά κάτω πόσά:

- 1) Άπό κ. Άννα Πασιωάνων δρχ. 2.000.
- 2) Άπό οικογένεια Παν. Δημόρη δρχ. 1.000.
- 3) Άπό οικογένεια Νικ. Πασιωάνων δρχ. 1.000.
- 4) Άπό οικογένεια Γ. Πασιωάνων δρχ. 1.000.

ΠΕΝΘΗ

Πέθανε και κηδεύτηκε στο Ά Νεκροταφείο με έξαιρετική λαμπρότητα και με πλήθος κόσμου ο άλησμονήτος συμπατριώτης πολιτικός και μεγάλος φίλος τών Βορειοηπειρωτών ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΕΡΑΜΕΖΗΣ.

Στούς οικείους του Δ.Σ. τού Συλλόγου Βορειοηπειρωτών και η έσημερίδα μας έκφράζουν τά συλλυπητήριά τους.

να κομμάτι Έλλάδας με άγνό έλληνοισμό και πού η συμμετοχή του στον άπελευθερωτικό άγώνα είχε προκαλέσει τόν παγκόσμιο θαυμασμό.

Και η νικήτρια πατρίδα μας προχωρούσε στην ολοκλήρωση της λευτεριάς της γιά να την άπολαύσει ο βασανισμένος λαός της. Σε όλη την έκταση της Ήπείρου γιόρταζε χαρούμενος γιά τό μεγάλο γεγονός. Όμως έρχεται η άθλια έχθρική διπλωματία τών μεγάλων δυνάμεων της Αύστροουγγαρίας και Ίταλίας να άνακόψει, να ύποσκάψει να άφαιρέσει ό,τι με θυσίες και αίμα ο Έλληνολαός έπέτυχε.

Προετοιμάζει την ίδρυση τού Άλβανικού Κράτους, θυσοδορεί σε βάρος της Έλλάδας, έπεμβαίνει στα έσωτερικά της, έκδιάζει, ύποσχεται και τελικά επιβάλλει τίς θελήσεις της δειώνοντας την έκκένωση τού βορείου τμήματος της Ήπείρου από τόν έλληνικό στρατό. Η ίδιότητα της πατρίδας μας από Ήπειρος παίρνει δική της χωριστή χαρακτηριστική σον Βόρειος Ήπειρος, άφήνοντας στα χιλιομεταβμένα έλληνικά έδάφη

Ο Πρόεδρος της Όμοσπονδίας Άναπήρων Ήπείρου κ. Γ. Τσαπάρας λαμβάνει τού Άργυρο Μετάλλιο τού Συλλόγου Βορ)τών από τόν πρόεδρο αυτού.

της τόν άριθμητικό ύπέρτερο έλληνοισμό να ύποσεί άλλη ταπεινώση χειρότερη από τη μακρόχρονη δουλεία που δοκίμαζε με όλα τά τιμήματα της Ήπείρου επί Τουρκοκρατίας.

Ο καινούργιος δυνάστης είναι κατασκευάσματος Ισχυρών δυνάμεων που τους συμφορώνουν τους σε βάρος έθνός γενναίου Λαού και έθνός Έθνους από την Ιστορία τού όποίου

Η ΚΟΡΥΤΣΑ ΜΑΣ

έβρεπε να άντλούν μόνο θετικά και πολύτιμα διδάγματα γιά τόν πολιτικό τους.

Ο μαρτυρικός Λαός της Βορείου Ήπείρου ποτέ δέν ήταν δυνατό να ύποκύψει στη θέληση τών Ισχυρών, την άδικία και τη στερήση τού πιο ιερού και άπαράδιστου άγαθού τού άγαθού της ανθρώπινης άδιοπείρειας και έλευθερίας. Άγώνας και πάλι, άγώνας Βορειοηπειρωτικός, άγώνας άυτόνομος γιά μία πατρίδα έλευθερή, άόμοια, άυτόνομη και περήφανη γιά μία Βόρειο Ήπειρο που άνήκει στην Έλλάδα γιάτί είναι έλληνική και άνήκει στους Έλληνες, γιάτί χιλιάδες χρόνια κατοικούσ' αυτήν και είναι πατρίδα δική τους.

Και νίκησαν...

Στίς 17 Φεβρουαρίου 1914 στο Άργυροκάστρο η Σημαία της Βορειοηπειρωτικής Αύτονομίας ύψώνεται, και ο πρώτος Πρόεδρος της Αύτονομης Κυβερνήσεως Γεώργιος Χρυσόφωρος ένώπιον τών όρκωμένων άγωνιστών Βορειοηπειρωτών και έβελωντών άπό διάφορες περιοχές της έλευθερης πατρίδας μας άφού χειροκροτείται με την ίαχή «Ζήτω η Ήπειρος», ύψώνει τη σημαία της Λευτεριάς.

Νίκησαν παντού γιάτί είχαν μαζί

κό νόμο.

Μπροστά στους Βορειοηπειρώτες άγωνιστές με σεβασμό, με θαυμασμό, με άνυπόκριτη ύπερηφάνεια οι Έλληνες από όλες τίς περιοχές Ζητούσαν έπίμονα να ζήσουν και να πεθάνουν άγωνιζόμενοι στην άγια Βορειοηπειρωτική γή δίπλα τους.

Αυτή είναι σε γενικές γραμμές η σύντομη άναδρομή στον άγώνα τών άυτόνομιστών της Βορείου Ήπείρου.

Δυστυχώς όμως, όσα με ήρωϊσμούς, θυσίες και αίμα κερδίζονταν στα πεδία τών μαχών ένταφιάζονται κατά σπαστικό

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Γνώμες, 'Υποδείξεις, Σχόλια

ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΑΦΟ...

Σε όλες τις χώρες τηρούνται οι στοιχειώδεις κανόνες σεβασμού προς τους νεκρούς που έπεσαν υπέρ της πατρίδος τους στο πεδίο της μάχης...

Η Βορειοηπειρωτική γη υπήρξε κατά το 1940-41 θέατρο πολεμικών επιχειρήσεων μεταξύ των επιτιθεμένων φασιστικών δυνάμεων της Ιταλίας με τη συμμετοχή των συμμάχων της 'Αλβανών και των άμυνόμενων του πατριού εδάφους 'Ελλήνων...

Χιλιάδες από τους στρατευμένους 'Ελληνες έπεσαν ήρωικά χαρίζοντας προσωρινά την ελευθερία στη Βόρειο 'Ηπειρο την οποία δυστυχώς κατέχει πάλι η 'Αλβανία... Η μνήμη των ήρωικών νεκρών και η απότιση προς αυτούς της οφειλόμενης τιμής με τη δημιουργία ενός νεκροταφείου είναι πράξη επιτακτική που δεν επιδέχεται αναβολή...

Ας ενδιαφερθούν όσο πρέπει οι αρμόδιοι...

ΚΑΙ ΕΔΩ ΣΙΩΠΗ...

Τον περασμένο Αύγουστο συμπληρώθηκαν 200 χρόνια από το μαρτυρικό θάνατο του φλογερού εθνεργέρτη 'Ελληνα πατριώτη και αγίου, του Κοσμά του Αιτωλού.

Ημέμεριδα μας που άπαιτεί τα αισθήματα των Βορειοηπειρωτών αφιέρωσε την έκδοση του Σεπτεμβρίου στην 'Αγία του Μνήμη.

Η Βόρειος 'Ηπειρος που δέχτηκε τη τελευταία του πνοή σαν γλυκεία αύρα έλπίδας και που φιλοξένησε το σεπτό κορμί του με το τριήμερο ράσο των τιμών και των τιμών αδιάκοπα γιατί είναι ο προστάτης της 'Αγίας.

Οι Βορειοηπειρωτικοί υπόδουλοι και δισπαρμένοι τιμούν τη μνήμη εκείνου που με τη φλογερή και σταρτή διδασχμή, με την άσκητική και θεία μορφή μαγνήτισε τους ραγιαδες και τους ξεσήλωσε στον αγώνα για μάθηση και ελευθερία...

Για τη μεγάλη αυτή μορφή του Χριστιανισμού, για τον εθναποστόλο μάρτυρα, οι ανιατόρητοι, οι σκοταδιστές, οι άρνητες και οι σπαστικά ταλαντευόμενοι διάφοροι ανεύθυνοι και ύπεθυνοι εκπρόσωποι τι έκαναν για να υπομνήσουν στα έλληνικά νιάτα και στο λαό τη μεγάλη αυτή επέτειο;

Η 'Εκκλησία και η Πολιτεία πώς τίμησαν τα 200 χρόνια από τον μαρτυρικό θάνατο του Προστάτη της Βορείου 'Ηπείρου 'Αγίου Κοσμά του Αιτωλού;

Οι Μητροπόλεις Φλωρίνης, Κονίτσης, 'Ιωαννίνων και το Κολιμπάρι Κρήτης νομίζουν ότι έπρεπε να είχαν μιμητές από όλη την 'Ελλάδα...

ΤΑ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΒΟΥΝΑ

Η 28η 'Οκτωβρίου 1940 είναι όροσημο συνδυασμένο με το Βορειοηπειρωτικό "Επος και την απελευθέρωση της 'Ελληνικής Βορείου 'Ηπείρου και των Βουνών της...

Δεν έχουν καμιά απολύτως θέση στα μέσα μαζικής ενημερώσεως τα αλβανικά βουνά και τα τοιαύτα γιατί αποτελεί ιστορική αναγκαιότητα αυτοκτονία να λέμε οι ίδιοι ότι κατακτήσαμε τά... βουνά μας βαφτίζοντάς τα... αλβανικά.

ΟΧΙ ΑΠΟΣΤΑΣΙΕΣ...

Στα γραφεία του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών φιλοξενούνται με κάθε είδους στοργή, κατανόηση και προσφορά συνεργασίας από όλους τους Βορειοηπειρωτικούς του λαού οι συμπατριώτες μέλη διαφόρων Συλλογικών Διοικήσεων, που σέβονται το Καταστατικό του και δεν παρεμβαίνουν προσκόμματα στο τασσόμενο έργο του. Όσοι νομίζουν ότι οι ίδιοι τους δεν σέβονται το θάρρος των συλλογικών υποχρεώσεων και επιθυμούν άλλο είδους διαδοχολογίες τότε οι ίδιοι θέτουν τον έαυτόν τους εκτός του χώρου...

Ας μάθουν λοιπόν ότι ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών με τις νόμιμες διαδικασίες θα άπειθυθενθεί όταν πρέπει στους μοναδικούς εντολείς του μέσω του εκλεγμένου Δ.Σ. του αποκλείοντας τον δρόμο για... αποστασία.

ΑΘΛΙΟΤΗΤΕΣ

Ο ΒΙΟΛΑΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΝΟΙ

Είναι γνωστό ότι υπάρχουν μηχανισμοί και κυκλώματα έτοιμα με τα μίσθαρνα όργανά τους να εκτελέσουν κάθε εργασία που θα τους χρειαστεί...

Μιά απ' αυτές είναι και ο Χ. ΒΙΟΛΑΡΑΚΗΣ Δικηγόρος από τα Χανιά κλπ. ο οποίος όμως στην πραγματικότητα είναι πρόσωπο ΑΝΥΠΑΡΚΤΟ με άλλα λόγια πρόσωπο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ...

Αυτό λοιπόν το κατασκευασμένο ΑΝΥΠΑΡΚΤΟ πρόσωπο χρησιμοποιούσαν οι διάφοροι ντόπιοι ή ξένοι πράκτορες που αλωνίζουν τον τόπο αναλόμωσι της ασοδοσίας ή άνοχης των... αναμνηστικών στέλεχων... συστημένο γράμμα σε διάφορους αποδέκτες γεμάτο λαοπλογία σε βάρος της εφημερίδας μας που αποτελεί επίσημο όργανο αγώνος του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών και του έντεταλμένου από το Διοικ. Συμβούλιο εκπροσώπου της.

Αυτό λοιπόν τ... κατασκευασμένο ΑΝΥΠΑΡΚΤΟ πρόσωπο και το περιεχόμενο της... επιστολής του την ίδια περίπου ήμερομηνία φιλοξενήθηκε με πολύ περίεργο τρόπο ταυτόχρονα στην ιδιωτική εφημερίδα «ΠΥΡΟΣ» και μάλιστα με απόλυτη ταύτιση απόψεων τις οποίες διέτυπωσε και υπέγραψε για λογαριασμό της ΚΕΒΑ σαν εκπρόσωπός της ο Γεν. Γραμματέας της κ. ΙΩΑΝ. ΤΣΑΜΠΕΡΗΣ. Νά ληφθεί υπ' όψιν ότι η ΚΕΒΑ έχει σαν Πρόεδρο τόν Προκαθήμενο 'Αρχιεπίσκοπο κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ του οποίου τόν όνομα, τόν τίτλο, κλπ. χρησιμοποιεί συστηματικά για να διατηρεί τη παρουσία της έρημην του Βορειοηπειρωτικού Κόσμου και του νομίμου Συλλογικού όργανου του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών.

Επειδή σε ό,τι αφορά στον ανύπαρκτο και ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ ΒΙΟΛΑΡΑΚΗ και τις λαοπλογίες του δεν θα ασχοληθούμε πλέον, περιοριζόμεστε να δηλώσουμε ότι οι κατασκευαστές των Βιολαράκηδων θα θρεθούν και θα τιμωρηθούν από τη Δικαιοσύνη...

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Οι συμπατριώτες μας με ανυπόκριτη χαρά και ένθουςιασμο δέχθηκαν την εφημερίδα τους.

Πιστεύουν ότι ο «Β.Ε.» τους ανήκει γιατί είναι η ίδια ή φωνή των Βορειοηπειρωτών.

Η αυθόρμητη και πανηγυρική έπιδοκιμασία και ύποδοξη που εκδηλώθηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία των συμπατριωτών μας, όμολογούμε ότι ήταν απροσδόκητη.

Τούτο άλλωςθεν φάνηκε και από την άρδρα αποστατική χαριετιστηρίων μηνυμάτων διακεκριμένων εκκλησιαστικών, πολιτικών, πνευματικών, συλλογικών, στρατιωτικών κλπ. παραγόντων του τόπου.

Εκφράζουμε σε όλους τις ευχαριστίες μας.

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Β. ΕΠΟΣ...

Σε λίγες μέρες θα γιορτάσουν όλοι οι 'Ελληνες την 39η επέτειο του Ιστορικού «ΟΧΙ» μιά από τις λαμπρότερες σελίδες της νεοελληνικής ιστορίας μας. Θα γίνουν επίσης όμιλεις και παρελάσεις. Θα γράψουν οι εφημερίδες και τα περιοδικά, θα κάνουν ειδικές εκπομπές τα μέσα μαζικής ενημερώσεως και θα άκουσθούν και πάλι όνόμαστα Βορειοηπειρωτικοί πόλεων που άπελευθερώθηκαν από τόν 'Ελληνικό Στρατό, έστω και πρόσκαιρα. Η συνέπεια όμως στην ιστορική αλήθεια επιβάλλει να όμολογηθεί και να τονισθεί ότι ο 'Ελληνικός Στρατός, κομμάτι αναπόσπαστο και εκλεκτό του 'Ελληνικού Λαού, έμπεινε σήν Β. 'Ηπειρο με την πεποίθηση και την βεβαιότητα του έλευθερωτή και όχι του κατακτητή. Διότι δεν πολεμήσαμε στα 'Αλβανικά βουνά αλλά στα Βορειοηπειρωτικά βουνά και η ύποδοξη που έπεφύλαξε ο Βορειοηπειρωτικός Λαός στον 'Ελληνικό Στρατό ήταν ύποδοξη έλευθερωτή και όχι κατακτητή.

Πότε, επί τέλους, θα παραμερίσουμε κάποιες πολιτικές σκοπιμότητες και δεν θα μιλάμε πιά για 'Αλβανικά βουνά άποκαθιστώντας όλη την αλήθεια για το Βορειοηπειρωτικό 'Επος;

ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΟΥ ΤΟ ΠΑΕΙ Η... ΠΟΡΕΙΑ :

Η Νέα πορεία έγκαινιάσε τη... πορεία της με άναδρομή στο θλιβερό και έθνικά έπιζήμιο παρελθόν της 7ετίας όπως συνεχώς τροφοδοτείται μ' αυτό ο Λαός...

Και για να άποδείξει ότι όλοισ των έγκειμένων της 7ετίας όμολογεί ότι τό άνοιγμα που έκαναν προς την 'Αλβανία θα έπισημοποιηθεί με Νομοσχέδιο από τη Βουλή ότι καλώς έγινε και ότι η 'Αλβανία δεν είναι χώρα έχθρική για την 'Ελλάδα...

Είναι κανείς να κάνει το σταυρό του και να λείη τη λέξη αλλοίωμα...

Λίγα χρόνια πέρασαν από την 3η άπελευθέρωση της Β. Η. και ήρωες, θυσίες, ιστορία, μεγάλοι λόγοι, ύποσχέσεις και τα τοιαύτα μπαίνουν στο ψυγείο και η Βόρειος 'Ηπειρος και οι 400.000 ύπόδουλοι Βορ)τες άνήκουν για μερικούς σκοταδιστές στό... θλιβερό παρελθόν...

Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΡΙΑ ΜΑΣ

ΣΟΦΙΑ ΒΕΜΠΟ

«Παιδιά της 'Ελλάδος παιδιά που σκληρά πολεμάτε πάνω στα βουνά».

Αυτοί οι στίχοι έρχονται στο μυαλό κάθε 'Ελληνα και 'Ελληνίδας, άδιάφορα άν άνήκουν στη γενιά του 1940, άν είναι σήμερα πολύ γερασμένοι ή πολύ πολύ παιδιά...

Είναι ή πρόσκληση, ο θαυμασμός, ή άναγνώριση του Λαού, της Πατρίδας, της ιστορίας για μερικούς σκοταδιστές που θγάνει από τα δάθη του άτέρμονα δίου της Φύλης μας σε μιά δύσκολη κομμή του δίου της... Και βρίσκεται στην ψυχή, στα στήθεα, στις λεπτές χορδές της μεγάλης 'Ελληνίδας τραγουδίστριας με τη 7εστή κοντραλτό φωνή, το όμορφο, το γλυκόλαλο άρδονι για να σκορπίει στους αϊθέρες αυτό το τραγούδι της ΝΙΚΗΣ...

Στις 28 'Οκτωβρίου του 1940 ή πατρίδα μας προτίμησε με την άμωψυχή θέληση του γενναίου 'Ελληνακού Λαού, να άντισταθεί στις μηχανικόντες δυνάμεις και στην παντοσραπία της φασιστικής 'Ιταλίας, που τηλεσηγραφικά έδιναν την ύποδοξη και ύποδουλωση της 'Ελλάδας...

Τό ΟΧΙ των πανελλήνων που συγκλόνισε την άνθρωπότητα και τό θαύμα των γιγνώντων της Βορειοηπειρωτικής 'Εποποιίας του 1940-41, πραγματοποιήθηκε με την άυτοθυσία, την γενναίότητα, την ένότητα και την πίστη όλων, ότι θα νικήσουμε...

Σπουδία όμως άπ' όλα τ' άνθρώπινα χαρίσματα που χαλούδωναν τα μαχόμενα παιδιά της Πατρίδας μας και έμψυχωναν τό Λαό μας, ήταν ή προσφορά της μεγάλης, μοναδικής 'Ελληνίδας τραγουδίστριας της ΝΙΚΗΣ.

Της ΣΟΦΙΑΣ ΒΕΜΠΟ. Η 'Αθωνή έπινεια θεότητα που έσορήκανε σε μιά θυσία ένδοξου σμού των 'Ελλήνων, δίκα άνομίστηκε τραγουδίστρια της ΝΙΚΗΣ...

Η Βόρειος 'Ηπειρος και ο Βορειοηπειρωτικός 'Ελληνομάς ιδιότερα, είναι άδύνατο να έχασουν τη Μεγάλη Σοφία Βέμπο, γιατί τά άθάνατα τραγούδια της τραγουδήθηκαν όσο ποτέ στην έλευθερωμένη από την άντρευσωμένη των γενναίων του 1940-41 Βόρειο 'Ηπειρο...

Η ΣΟΦΙΑ ΒΕΜΠΟ και τα τραγούδια της ΝΙΚΗΣ, δεν ήταν ένα πέρασμα που έξοδισσε, αλλά ένας όμόφωνος θάρος που όδηγεί με σι-

γουριά στην 'Ελευθερία και Δικαιοσύνη της Βορείου 'Ηπείρου και θρίσκει πάλι ύπόδουλη, αλλά με παιδιά που σκληρά πολεμάτε πάνω στα βουνά...

Δόξαον την 'Ελλάδα!...

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ (Χρονικό του Εύαγγ. Ζάππα)

Οι Μάχες εξακολουθούν στις ήπειρωτικές ρεματίες. Τρόμος και φόβος βασίλευει παντού. Οι πασάδες του 'Αργυροκάστρου, του Δελεβένιου και του Γαρδικίου, ό ένας μετά τον άλλον κατατροπώνονται από τόν τρομερό 'Αλή - Πασά των 'Ιωαννίνων και τό αίμα τρέχει ποτάμι...

Ένώ τό καριοφίλι άντ'αλαίει, ένα λευθεντόκαρδο 'Ηπειρωτάκι, 13 μόλις χρονών, έρχεται από τό Λάμποθο, που είναι κοντά στο Τεπελίνη και τραβάει όλόισια στό Γιάννενα. Έμεισε στό χωριό τόν πώς ο 'Αλή - Πασάς χτυπάει τους Τούρκους και πηγαίνει να τό προσφέρει τις ύπηρεσίες του...

Μισοπαθμένο από την κόυρασι τό παιδί του Λάμποθου φθάνει στο σεράκι του 'Αλή και ζητεί να δη τόν πασά... Στην άρχη οι φρουροί το κυττάζουν με περιφρόνηση. Θέλουν τό το δώσουν. Μά αυτό δεν ύποχωρεί. Έπιμένει.

Θέλω να γίνω στρατιώτης τούς, άπάντα τό 'Ελληνόπουλο.

Τό λένε τότε στον άφέντη τους και ό τρομερός πασάς τόν φωνάζει με...

Πώς σε λέν, όρε ζαγάρη; τό ρωτάει ο 'Αλής.

Βαγγέλι Ζάππα...

Και από πού είσαι, όρε Βαγγέλι;

Από τό Λάμποθο, πασά μου. 'Ηρθα να πολεμήσω κοντά σου...

Ο ό πασάς παίρνει άμέσως το νεαρό Βαγγέλι στη στρατιωτική φρουρά των 'Ιωαννίνων.

Έπτά όλόκληρα χρόνια πολεμήσε κοντά στον 'Αλή - Πασά τό λευθεντόκαρδο της Βορείου 'Ηπείρου, έχωρίζοντας πάντοτε για την τόλημη του, τη νοημοσύνη και τη φιλοτιμία του.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΕΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Έν Μεγάροις τη 20.8. 1979

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Βορειοηπειρωτών Πανεπιστημίου 61 'Αθήνας

Έντιμότατοι κύριοι,

Κοιμώμενος και τό δεύτερον φύλλον της όφ' 'Υμών έκδομένης εφημερίδας «ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ», έπιθυμώ να εκφράσω 'Υμιν τά ελλικρινή μου συγαρητήρια, διά την άγωνιστικήν 'Υμών διάθεση και την έπιτυχή προσόλην των δικαίων του 'Ελληνισμού της Βορείου 'Ηπείρου.

Η διαίονισ της 35ής και της ταλαιπωρίας των άδελφών της Βορείου 'Ηπείρου στιγματίζει τόν σύγχρονον πολιτισμόν.

Πέπεισμαι, ότι ή δικαιοσύνη του άγιου Θεού δεν θα έπιτρέψη την έπ' άπειρον παραίτηση της καταφόρου ταύτης άδικίας.

Ευόχομαι, όπως Κύριος ό Θεός σκέπη εύλογή και κρατική τούς έν Βορείω 'Ηπειρώ άδελφούς κα τούς άπανταχού της γής Βορειοηπειρωτάς.

Ευχέτης προς Κύριον

Ο Μεγάρων και Σαλαμίνος Βαρθολομαίος

ΣΤΟ ΚΑΛΠΑΚΙ 1978

ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

πισω απ' τα συρματοπλεγματα

ΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΕΣ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Δέν βελτιώθηκε ή κατάσταση του 'Ελληνισμού

Ο άναποκριτής των 'Τάιμς' της Νέας 'Ορκής στην 'Αθήνα, κ. Νίκολας Γκέιτς, σε άναπόκρισή του από τά 'Ιωάννινα άναφέρει στην κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην 'Αλβανία καθώς και στις καταθλιπτικές συνθήκες διαβίωσης των άδελφών μας.

Ο κ. Ν. Γκέιτς γράφει ότι στη πτήση 115 της 'Ολυμπιακής 'Αεροπορίας που καλύπτει τό δρομολόγιο 'Αθηνών — Τιράνων, λιγώτερο από 12 άτομα καταλαμβάνουν τό άεροσκάφος που διατέτει 64 θέσεις.

Ο κ. Γκέιτς γράφει ότι κατά τό 1914 πριν μεταβληθούν τά σύνορα της 'Αλβανίας με την 'Ελλάδα, διαβίωσαν στην χώρα αυτή 400.000 'Ελληνες.

Από τότε που οι κομμουνιστές κατέλαβον την έξουσία στην 'Αλβανία τό 1945, συνεχίζει ο άναποκριτής, στο νέο καθεστώς σφράγισε τά σύνορα και ματαίωσε ο λαός αυτός άναμένει να άνοίξουν για να συναντήσουν τούς συγγενείς του που βρίσκονται από την άλλη πλευρά.

Θά άνεμένετο ότι ή πτήση της 'Ολυμπιακής προς την 'Αλβανία θα διευκόλυνη τη μετακίνηση αυτή, αλλά στην πραγματικότητα ελάχιστοι 'Ελληνες έλαβαν άδεια να έπισκεφθούν την 'Αλβανία για προσωπικούς λόγους.

Ο κ. Γκέιτς φέρει τόν Πρόδρο του Ι.Β.Ε., κ. Ξενοφώντα Κουντούρη ότι δήλωσε τά εξής: «Έλπίζουμε ότι θα λαμβάνουμε άδεια να έπισκεφθούμε τούς συγγενείς μας στην 'Αλβανία, μετά την άποκατάσταση των σχέσεων με την 'Ελλάδα. Όπως άριθμός

συνέβη με την Βουλγαρία. Άντίθετα είναι άκόμη δύσκολο να έπισκεφθεί κανείς την 'Αλβανία όπως ήταν πάντοτε».

Ο κ. Κουντούρης έδήλωσε επίσης ότι από τις πληροφορίες που έχει λάβει, δεν έχει βελτιωθεί πολύ ή ζωή των 'Ελλήνων στην 'Αλβανία, άν και ύπάρχουν πληροφορίες ότι διδάσκονται λίγα 'Ελληνικά στα εκεί σχολεία. Κατά την διάρκεια των 30 χρόνων, που ήταν παγιομένες οι σχέσεις με την 'Ελλάδα, πολλοί 'Ελληνες της 'Αλβανίας είχαν έξαναγκασθεί από τις 'Αλβανικές 'Αρχές να εγκαταλείψουν τά χωριά τους στο νότιο τμήμα της χώρας και να μετακινήθούν προς βορρά, προκειμένου να ύπομεινθούν οι 'Ελληνικές αξιώσεις για την Βόρειο 'Ηπειρο.

Επίσης χιλιάδες έξαναγκαστησαν να λάβουν νέα όνόματα πού να μην μοιάζουν με 'Ελληνικά ενώ άπαγορεύθηκε ή άνάγνωση 'Ελληνικών βιβλίων και άόνομη τά 'Ελληνικά τραγούδια.

Ο κ. Κουντούρης έδήλωσε ότι άν και μερικώς από αυτές τις άπαγορεύσεις έχουν μετριασθεί παραμένει άσπληγός ο έλλειρος επί του 'Ελληνικού πληθυσμού.

Όταν 'Ελληνες καλλιτέχνες έπισκεπτόνται 'Ελληνικές περιοχές στην 'Αλβανία, στα πλαίσια των μορφωτικών άνταλλαγών, τό εισιτήριο για τις έκπαισεις τους διατίθενται μόνο σε αυτούς πού δεν ύπάρχουν άμφιβολίες για την νομιμοποίησή τους στο κόμμα.

Ο κ. Κουντούρης δήλωσε επίσης ότι όλες οι θρησκευτικές εκδηλώσεις άπαγορεύονται και ό όλες οι εκκλησίες, τά ξωκιά και οι συναγωγές, ή έχουν καταστραφεί ή μετεβλήθησαν σε μουσεία άν είχαν κάποια ιστορική αξία.

Ακόμη, πρόσθεσε ο κ. Κουντούρης, έχουν άρραμωθεί οι σταυροί από τούς τάφους.

Ο άναποκριτής των 'Νιού 'Γκόρ 'Τάιμς γράφει ότι, ή άγνωση της 'Αλβανικής κulture και των χαλαρώσεών της έπιτηρήσει της επί του λαού, και ιδιαίτερα επί της 'Ελληνικής μειονότητας, άνάγκασαν την 'Ελληνική κulture στην να περιορίσει τις συναλλαγές της με τά Τίρανα.

Ανότερος έπίσημος του 'Ελληνικού ύποπυγείου 'Εξωτερικών δήλωσε ότι «οι 'Αλβανοί θέλουν πάλι να επεκτείνουν τις σχέσεις τους μαζί μας, πέραν της παρουσίας σκαπιάς, ιδιότερα στον έμπορικό τομέα. Από τότε που διέκοψαν τις σχέσεις τους με την Κίνα, έχουν άποκαπεί τελείως από τόν ύπόλοιπο κόσμο και χρειάζονται κάποια δίοδο για να άναπνεύσουν».

Η 'Ελλάδα είναι ή κατεύθυνση (Συνέχεια στη σελίδα 6)

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ 1978

"ΔΡΙΝΟΣ"

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 64 "Η ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ.: 36.29.863 — 36.19.044 ΟΙΚΙΑΣ: 57.16.889

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ :

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ — ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΑ — ΑΚΤΟΠΛΟΙΚΑ

ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ — ΒΙΖΕΣ

ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

